

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д.е.н., проф. Лоханова Н.О.

“ ____ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 Облік і оподаткування

за магістерською програмою професійного спрямування
Облік і аудит в управлінні підприємствами за видами економічної діяльності
(назва магістерської програми)

на тему: **«Обліково-аналітичне забезпечення ефективності
використання запасів на прикладі ЗАТ «Одесакондитер»**

Виконавець:
студент _VI_ курсу ЦЗФН_ факультету
Демченко А.О.

Науковий керівник:
Кандидат економічних наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Волкова Ніна Анатоліївна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ОДЕСА – 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
-------------------	----------

РОЗДІЛ 1.ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ..

1.1.Економічна сутність та поняття запасів.....	6
1.2.Класифікація запасів.....	14
1.3.Методи оцінки запасів.....	19

РОЗДІЛ 2.ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ЗАПАСІВ ТА ДІЮЧА ПРАКТИКА НА ПІДПРИЄМСТВІ ЗАТ «ОДЕСАКОНДИТЕР»

2.1. Відображення в обліку надходження запасів.....	28
2.2. Відображення в обліку вибуття запасів.....	36
2.3. Проведення інвентаризації запасів	40
2.4. Оцінка запасів на підприємстві.....	47
2.5. Автоматизація на виробничому підприємстві.....	49
2.6. Аудиторська перевірка запасів на підприємстві	54

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ ЗАТ «ОДЕСАКОНДИТЕР»

3.1. Аналіз ефективності використання запасів на підприємстві	64
3.2. Економіко-математичне дослідження впливу факторів на зміну коефіцієнтів оборотності запасів на підприємстві	84

ВИСНОВКИ

Список використаних джерел

Додатки

ВСТУП

Актуальність теми. У процесі реформування системи бухгалтерського обліку, врахування тенденції до переходу на міжнародні стандарти, змінюються вимоги до обліку ефективності використання запасів, а також мають бути поставлені перед ним завдання, такі як вирішення питань щодо неоднозначності визначення суті поняття «запаси», їх класифікації з урахуванням специфіки галузі.

Важливим показником який характеризує роботу підприємства і конкурентоспроможність його продукції, є її собівартість. Від рівня конкурентоспроможності та собівартості залежать фінансові результати діяльності підприємства і фінансовий стан суб'єкта господарювання взагалі. На виробничому підприємстві найбільш питому вагу в структурі собівартості продукції займають витрати виробничих запасів або матеріальні витрати. Тому аналіз використання виробничих ресурсів має дуже важливе значення.

Значна увага приділяється обліку та аналізу запасів, оскільки від організації обліку запасів на підприємстві залежить його розвиток. Запаси є однією з важливіших і необхідних складових активів підприємств всіх форм власності. В бухгалтерському обліку поняття «виробничі запаси» розглядається як придбані або самостійно виготовлені вироби, які підлягають переробці на підприємстві. До них відносяться: сировина і матеріали, купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби, паливо, тара і тарні матеріали, будівельні матеріали, матеріали, передані в переробку, запасні частини, матеріали сільськогосподарського призначення, інші матеріали. Вони займають провідну роль у структурі витрат підприємства, їх облік та оцінка впливає на результати господарської діяльності підприємства та на розкриття інформації про його фінансовий стан.

Аналіз надходження виробничих запасів та їх використання і реалізація є основою ділянкою аналітичної роботи підприємства, яка забезпечує визначення і контроль точності та об'єктивності основного показника діяльності

підприємства - обсягу реалізації і фінансових результатів господарсько-фінансової діяльності.

Вагомий внесок у дослідження проблем обліку виробничих запасів зробили такі вітчизняні науковці як О. Бородкін, М. Кужельний, А. Кузьмінський, В. Сопко, М. Чумаченко, Ф. Бутинець, Л. Чижевська, Н. Герасимчук, С. Голов, П. Смоленюк, В. Ластовецький, Л. Нападовська, Н. Ткаченко та інші.

Варто зауважити, що у літературних джерелах і у практичному плані запаси трактуються досить неоднозначно. Часто поняття запасів ототожнюється із певними їх видами (наприклад, матеріальними запасами, запасами сировини та матеріалів, матеріальними ресурсами, запасами товарно-матеріальних цінностей або товарно-матеріальними запасами).

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є розкриття методики обліку, аудиту та аналізу виробничих запасів та надання пропозицій щодо вдосконалення обліку виробничих запасів на ЗАТ «Одесакондитер».

Завдання роботи:

- дослідити теоретичні основи організації обліку запасів;
- розглянути класифікацію запасів на досліджуваному підприємстві
- оцінити правильність вибору методу оцінки запасів
- дослідити рух обліку надходження та вибуття запасів
- запропонувати шляхи удосконалення автоматизації на підприємстві
- проаналізувати систему показників, інформаційну базу та методи економічного аналізу запасів підприємства
- провести кореляційно-регресійний аналіз ймовірності банкрутства від оборотних запасів підприємства

Об’єкт дослідження. Об’єкт дослідження є документальне оформлення руху обліку та аудиту запасів на підприємстві ЗАТ «Одесакондитер».

Предмет дослідження. Предметом дослідження являється обліково-економічне забезпечення ефективності використання запасів на підприємстві ЗАТ «Одесакондитер».

Методи дослідження. Для дослідження використовувалися такі методи: узагальнений, діалектичний метод пізнання, метод порівняльного аналізу, дедуктивний метод та індуктивний метод, логічний метод та інші.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є наукові публікації вітчизняних та закордонних вчених, нормативно-законодавчі акти України та інших країн, матеріали наукових конференцій і досліджень, звіти та аналітичні матеріали відповідних державних органів, дані звітності підприємства, офіційних статистичних видань, Закони Верховної Ради України, Постанови Кабінету Міністрів, Накази органів державного управління, Міністерства фінансів України, Національного банку України, положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 9 “Запаси”, положення про документальне забезпечення запасів у бухгалтерському обліку.

Облік та аналіз надходження та руху запасів є актуальним, так як ефективне використання запасів призведе до зменшення собівартості продукції та витрат, відбудеться підвищення рентабельності, матеріального та фінансового становища виробничого підприємства. Раціональне використання запасів – є важливим фактором росту виробництва.

Публікації та апробація результатів дослідження.

За результатами дослідження видано стаття у науковому журналі, здійснено два виступи на науковій конференції.

ВИСНОВКИ

В процесі дослідження питань обліково-аналітичного ефективності використання запасів на підприємстві нами були зроблені наступні висновки:

- На сьогоднішній день визначення запасів трактується так, згідно з Положенням (стандарту) бухгалтерського обліку 9 „Запаси”, згідно з яким запаси являють собою активи, які утримуються для подальшого продажу, перебувають у процесі виробництва, утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг.[4]

Майже ідентичне визначення запасів подано у МСБО 2 „Запаси”, тому визначення запасів, які подані у даних стандартах, на нашу думку, слід доповнити тим, що використання такого роду активів підприємства зможе забезпечити збільшення вартості організації.[5]

За міжнародним стандартом бухгалтерського обліку 2 (МСБО 2), запаси - це активи, які:

1. утримуються для продажу у звичайному ході бізнесу;
2. перебувають у процесі виробництва для такого продажу або
3. існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг.

Згідно, П(С)БО 9 вказано п'ять методів оцінки вибуття запасів; ідентифікованої собівартості, середньозваженої собівартості, ФІФО (собівартості перших за часом надходження запасів), нормативних затрат, за цінами продажу.

На підприємстві ЗАТ «Одесакондитер» для оцінки вибуття запасів використовується метод ФІФО.

Переваги даного методу вигідно використовувати при плановому скороченні закупок матеріалів та при очікуванні падіння цін на продукцію, що виготовляється. У період постійного зростання цін надає найвищий рівень чистого доходу. Метод простий у використанні та запобігає можливості управління прибутком; у період постійного зростання цін метод надає найбільш високий з можливих рівень чистого доходу; залишки невикористаних

матеріалів відображаються в активі балансу за цінами, які максимально наближені до реальної ринкової вартості, на дату складання звітності.

Метод ФІФО збільшує прибуток підприємства, він дає найбільш достовірну інформацію про облік вибуття запасів, тому що на балансі залишаються тільки ті товари, які були закуплені пізніше.

1) розрахувати вартість матеріально-виробничих запасів, які вибули зі складу, можна двома способами: Обчислюється загальна вартість усіх запасів даної номенклатури, оприбуткованих на складі за весь період, і від неї віднімається вартість матеріальних ресурсів на кінець звітного періоду.

2) розрахунок проводиться виходячи з вартості одиниці товару в першій (за часом) партії, якщо запасів цього надходження не покривають вибуття повністю, враховується вартість товарів з другої, третьої партії і т. д.

- Для проведення фінансового аналізу підприємство ЗАТ «Одесакондитер» використовуються різноманітні джерела інформації, серед яких основними є стандартні форми квартальної та річної фінансової звітності, а саме: баланс підприємства (форма № 1); звіт про фінансові результати (форма № 2); звіт про рух грошових коштів (форма № 3); звіт про власний капітал (форма № 4).

За аналізований період на підприємстві виникла зміна в структурі активів за рахунок зменшення необоротної та оборотної частини.

З ціллю раціонального відображення ресурсів і точної їх аналітичної оцінки необхідно проаналізувати структуру запасів, вивчити строки погашення дебіторської заборгованості, щоб виключити вплив негативних факторів на діяльність підприємства, а також зменшення величину грошових коштів.

Підприємству необхідно зменшити величину незавершеного виробництва, щоб прискорити оборотність капіталу через зменшення тривалості виробничого циклу. Необхідно проводити інвентаризацію запасів, щоб не допускати заморожування оборотного капіталу, уповільнення його оборотності, в результаті чого може збільшитись псування сировини та матеріалів та

виникнути проблеми з ліквідністю. Для оперативного управління запасами потрібно робити більш детальний аналіз їх оборотності по кожному виду.

На досліджуваному підприємстві при цьому коефіцієнт фінансового ризику високий, тому вкладати кошти в підприємство дуже ризиковано.

Отже, доцільно сформулювати рекомендації, які направлені на отримання власних оборотних коштів, а саме вихід на ринок з новим асортиментом продукції, яка б дозволила збільшити прибуток від основної операційної діяльності.

Для підвищення платоспроможності підприємства необхідно підвищувати ефективність виробничої діяльності, збільшувати обсяги реалізації, ефективність використання засобів виробництва, матеріальних ресурсів з ціллю нарощування величини ліквідних активів.

Підприємству для покращення ступені ліквідності статей балансу в активі необхідно збільшити величину найбільш ліквідних засобів за рахунок збільшення швидкості оборотності дебіторської заборгованості. В пасиві балансу необхідно зменшити величину кредиторської заборгованості.

Для вдосконалення обліку виробничих запасів на ЗАТ«Одесакондитер» необхідним є:

- перегляд норм витрачання виробничих запасів;
- запровадження використання однієї уніфікованої форми по відпуску виробничих запасів у виробництво;
- інформування матеріально-відповідальну особу на складі про залишки невикористаних виробничих запасів у цехах з застосуванням Довідки про наявність невикористаних виробничих запасів у цеху (або про їх передачу іншому цеху);
- запровадження графіку документообігу в частині обліку первинних документів по виробничим запасам;
- виділення та аккумулявання транспортно-заготівельних витрат на субрахунок 29.1 «Транспортно-заготівельні витрати»;

- доповнення назви субрахунку 20.6 «Матеріали, передані в переробку (власне виробництво) для відповідності інформаційного навантаження;
- перейменування субрахунку 20.9.1 «Інші матеріали» в «Матеріали медичного пункту», на якому ведуть облік матеріалів медичного пункту співпадає з назвою субрахунку 20.9 «Інші матеріали», що може призвести до не правильного тлумачення по даним субрахунку 20.9.1;
- запровадити ведення бухгалтерського обліку витрат по елементам використанням класу рахунків 8 «Витрати за елементами» для деталізації в цілях ведення управлінського обліку.

Досліджуване ЗАТ «Одесакондитер» виробляє більше 350 найменувань кондитерських виробів, що є одним з найбільших підприємств України з випуску солодоців, надаючи 753 робочих місця.

Проведення інвентаризції у ЗАТ «Одесакондитер» здійснюється перед складанням фінансової звітності. Для забезпечення досягнення дієвого контролю за виробничими запасами, що становлять значну частину активів підприємства, рекомендовано створити службу внутрішнього контролю.

Для автоматизації обліку на підприємстві ЗАТ «Одесакондитер» використовується програма 1С:Бухгалтерія 8.2, яка забезпечує рішення всіх задач, що стоять перед бухгалтерською службою підприємства. В програмі 1С:Бухгалтерії 8 підтримуються наступні способи оцінки матеріально-виробничих запасів при їх вибутті: за середньою собівартістю; за собівартістю перших за часом придбання матеріально-виробничих запасів (спосіб ФІФО). Програма 1С:Бухгалтерія 7.7 використовується для обліку реалізації готової продукції, нарахування заробітної плати і т.д.

Посилення контролю за станом виробничих запасів і раціональним їх використанням робить істотний вплив на рентабельність підприємства і його фінансове положення. У ЗАТ «Одесакондитер» проводиться незалежний зовнішній аудит діяльності для підтвердження фінансових показників, також у штаті підприємства є незалежний аудитор для консультування питань з обліку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80-19>
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-14-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
3. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затверджене наказом Міністерства фінансів України 28 лютого 2013 р. № 336/22868, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99 р. № 246, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>
5. МСФО 2. Запаси (IAS 2. Inventories) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.minfin.gov.ua/document/92420/МСБО_2.pdf
6. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 N 291, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 грудня 2011 р. за N 1557/20295, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
7. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів затверджені наказом Мінфіну від 10.01.2007 р. №2, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MF07002.html
8. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій:

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 грудня 1999 р. за № 893/4186 в редакції Інструкції від 24.07.2015, підстава з0789-15 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

9. Анализ финансово-хозяйственной деятельности: практикум. [Текст] / О.В. Губина, В.Е. Губин 2-е изд., перераб. и доп. - М.: ФОРУМ, ИНФРА-М, 2012. - 192 с. 9.
10. Анализ хозяйственной деятельности в промышленности: Учебник / Л.А. Богдановская, Т.Т. Виноградов, О.Ф. Мигун и др.; Под общ. ред. В.И. Стражева.- 2-е изд. МН.: Выш. шк., 2011 – 363 с.
11. Атамас П.И. Бухгалтерський облік у галузях економіки: Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 392 с. 12. Аудит. Теория и практика. Учебник/Под ред. Н.А. Казаковой. – М.: Юрайт, 2014. – 400 с. 13. Аудит. Учебник/Под ред. Т.М. Рогуленко. – М.: Юрайт, 2013. – 544 с.
12. Баканов М.І. Теорія економічного аналізу: (підручник) / Під ред. М.І. Баканова, М.В. Мельника, А.Д. Шеремета – (5-те вид.), перероб. і доп. – М.: Фінанси і статистика, 2006. – 536 с.
13. Балашук Д. М. Значення обліку виробничих запасів в управлінні підприємством / Д. М. Балашук // 69-та студентська науково-технічна конференція: секція «Економіка і менеджмент»: збірник тез доповідей / Національний університет «Львівська політехніка». – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. – С. 404-406
14. Бутинець Ф.Ф. та ін. Підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів; під заг. ред. [і з передм.] Ф. Ф. Бутинця. - 8-ме вид., доп. і перероб. - Житомир: ПП "Рута", 2009. – 912 с.
15. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів./За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця-5-е вид., доп. і перероб. - Житомир: ПП «Рута», 2003. – 726с.

- 16.Бутинець Ф.Ф. Організація бухгалтерського обліку. - Житомир: ПП «Рута», 2011. - 592 с.
- 17.Бухгалтерський облік. Частина I: навчальний посібник / За ред. В.Ф. Максимової. – Одеса, ОНЕУ, 2013. – 462 с.
- 18.Бухгалтерський облік. Частина II: навчальний посібник / За ред. В.Ф. Максимової. – Одеса, ОНЕУ, 2013. – 462
- 19.Верхогляд В. Облік запасів на виробничому підприємстві/ В. Верхогляд // Баланс. – 2007. - №19. – С. 12-16.
- 20.Волкова Н.А., Методика розрахунку і оцінка показників ділової активності підприємства / Н. А. Волкова // Нива Поволжя. - 2013. - №4 (29) . - С. 107-112.
21. Дріга О.П. «Проблеми обліку виробничих запасів підприємств України»№ 4, 2014, <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2922>
- 22.Єрмоленко Г.С., Шумляєв Б.О. Організація обліку виробничих запасів, недоліки обліку та шляхи його удосконалення [Електронний ресурс]. – Режимдоступу:http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/znpdnuzt_pet/2012_3/econ3/06ermshum.pdf
- 23.Задорожний З.В., Ковальчук Є.К., Панасюк В.М. Облік в галузях економіки: навч. посібник - К.: Хай-Тек Прес.- 2011. – 360 с.
- 24.Іваненко О.В. Моделі та методи управління запасами на підприємстві в умовах невизначеності / О.В. Іваненко, А.О. Фоменко // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2011. – №4 (16). – С. 108-111.
- 25.Колосок А. М. Проблемні питання обліку і списання матеріальних цінностей / А. М. Колосок // Актуальні проблеми економіки. -2011, № 10. - С. 229–233
- 26.Кужельний М.В.. Організація обліку: підручник / М.В. Кужельний, С.О. Левицька. - К.: Центр учбової літератури. - 2010. –352 с.
- 27.Курус О.В. Методика аналізу надходження і використання виробничих запасів // Финансовые рынки и ценные бумаги. – 2009. - № 4. – С. 30-32

- 28.Максімова В.Ф.Бухгалтерський облік: Підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 6.050100 «Облік і аудит» – Одеса: ОНЕУ, 2012.– 670 с.
- 29.Максімова В.Ф. Контроль і ревізія: навч. посібник / В. Ф. Максімова. – Одеса: ОДЕУ, 2003. – 334 с.
- 30.Михалевич С.Г. Первинний облік надходження виробничих запасів та шляхи його вдосконалення www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/inek/2010_5/99.pdf
- 31.Михалевич С.Г. Класифікація виробничих запасів для ефективної організації обліку (на прикладі швейних підприємств) // Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. - № 4. – С. 36-40
- 32.Мурашко О.В. Облік використання матеріальних запасів на виробництві в умовах впровадження ЕОМ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Menedzhment/2008_10/murash.htm
- 33.Облік і контроль в управлінні економічною стійкістю підприємства в умовах глобалізації: Монографія за ред. Максімової В.Ф. – Одеса, ОНЕУ, 2014. –461 с.
- 34.Облік видів економічної діяльності: [навч. посіб.] / За ред. Гура Н. О. – К.: Знання 2004. – 541 с.
- 35.Організація та методика економічного аналізу: Навчальний посібник. Одеса , ОДЕУ раторинг .- 2015. 312 с.
- 36.Організація та методика економічного аналізу: Навчальний посібник для бакалаврів всіх напрямків підготовки. Одеса, ОДЕУ. – 2010 с.60-74, 213-246.(лист №1/11-9511 від 14.10.2010р, соав. Н.Є.Подвальна.)
- 37.Олійник А.П. Сучасні методи обліку виробничих запасів // Економічні науки. Серія: «Облік і фінанси» – 2012. – №9. – Ч.2. – С. 507-513.
- 38.Орлова В. К. Фінансовий облік: [навч. посібник] / За ред. В.К. Орлової, М.С. Орлів, С. В. Хоми. – [2-ге вид. доп. і перероб.]. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 510 с

39. Лоханова Н.О. Облікова інформація в управлінні – класифікаційні аспекти / Н.О. Лоханова // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. – Випуск 11 (41). Ч. 2. – Луцьк, 2014. – С. 183-191.
40. Подмешальська Ю.В. «Удосконалення аудиту управління запасів» 2011р., <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=793>
41. Пушкар М. С. Фінансовий облік: [підручник] / М. С. Пушкар. – Тернопіль: Карт- бланш, 2002. – 628 с.
42. Шаровська Т. С. Організація внутрішнього контролю на умовах незалежності Інститут / Тамара Сергіївна Шаровська. // Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації : міжнародний збірник наукових праць. Випуск 1. – Тернопіль : Крок, 2013. – С. 206-209
43. Шаровська Т. С. Внутрішній контроль як інструмент управління ризиками діяльності підприємства / Тамара Сергіївна Шаровська. // Збірник наукових праць Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту. Економічні науки. - 2013. - Вип. 5. - С. 361-369.
44. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік: [текст]: [навч. посіб.] / І.Б. Садовська, Т.В. Божидарнік, К. Є. Нагірська. – К.: „Центр учбової літератури”, 2013.–688с.
45. Хоменко Н.В. Товарні запаси: проблеми обліку та звітності: [монографія] / Н.В. Хоменко, О. В. Карпенко, Ю. А. Верига. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2008. – 153 с.
46. Чабанюк О. А., Сучасні проблеми та напрямки вдосконалення обліку виробничих запасів на підприємстві /О. А. Чабанюк // Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана [Електронний ресурс]:2011. – № 34 –Режим доступу: http://www.nbuu.gov.ua/portal/natural/Nvuu/Ekon/2011_34/statti/6_4.htm
47. Чаюн І.Ю., Бондар І.Ю. Управління матеріало-технічним забезпеченням підприємства: Навч. посібн. / І.Ю.Чаюн, І.Ю.Бондар . – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - 2009. – 111 с.

- 48.Чебанова Н.В., Василенко Ю.А. Бухгалтерський фінансовий облік: [посібник] / Н.В. Чебанова, Ю.А. Василенко. – К.: Видавничий центр „Академія”, 2004. – 672 с
- 49.Чеснакова Л.С. Бухгалтерський облік: навч. посіб./ Л.С. Чеснакова, А.В. Алексєєва, В.В. Масалітіна – К.: Київ.нац.торг.-екон.ун-т,2009.-397с.
- 50.Шевчук Н. С. Перспективний аналіз матеріальних ресурсів підприємства / Н. С. Шевчук // Теорія і практика сучасної економіки:матеріали XV міжнародної науково-практичної конференції: 19 листопада 2014 року / відповідальний редактор П. С. Вяткін. – Черкаси: ЧДТУ, 2014. - С. 250-252
- 51.Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання. - 2008. –535 с
- 52.Юрченко В. П. Теоретичні підходи до системи аналізу та управління виробничими запасами підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www. nbuv. gov.ua/ portal/ soc_gum/ Uproz/ 2010_2/u1002yur.pdf](http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Uproz/2010_2/u1002yur.pdf)
- 53.Янчук В. І., Сучасні проблеми та напрямки вдосконалення ведення обліку виробничих запасів на підприємстві /В. І. Янчук, О. В. Кипаренко // Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. – 2012.– Випуск № 3 (69) Том. 2. – С. 250-255